

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar som innebär höjda nivåer på veteranförmåner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att veteranförmåner, dvs. fronttillägg enligt lagen om frontmannapension, extra fronttillägg, fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands samt veteranförmåner enligt lagen om handikappförmåner höjs i samma mån som en höjning av folkpensionsindex skulle ha höjt förmåner 2019. Förmåner är bundna till folkpensionsindex, som har frysts för 2019. Utan den föreslagna ändringen skulle veteranförmåner inte höjas. Nu föreslås det att de höjs med ca 1,2 procent.

Veteranförmåner anvisas ett förslagsanslag i statsbudgeten.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 april 2019.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
Innehåll	2
MOTIVERING	3
1 Nuläge	3
2 Föreslagna ändringar	3
3 Propositionens konsekvenser	4
4 Beredningen av propositionen	5
5 Ikraftträdande	5
Lagförslag	6
1. Lag om ändring av 9 och 9 a § i lagen om frontmannapension	6
2. Lag om ändring av 3 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands	7
3. Lag om ändring av 9 a § i lagen om handikappförmåner	8
Bilaga	9
Parallelltexter	9
1. Lag om ändring av 9 och 9 a § i lagen om frontmannapension	9
2. Lag om ändring av 3 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands	11
3. Lag om ändring av 9 a § i lagen om handikappförmåner	12

MOTIVERING

1 Nuläge

I lagen om indexjustering av folkpensionen och vissa andra förmåner år 2019 (1315/2018) föreskrivs det att trots bestämmelserna i lagen om folkpensionsindex (456/2001) är poängtalet för folkpensionsindex 1617 år 2019. I och med detta frystes folkpensionsindex på 2018 års nivå. Ändringen gäller folkpensionen, garantipensioner och andra sådana förmåner som justeras enligt folkpensionsindex eller som annars är bundna till folkpensionsbeloppet. Ändringen är avsedd att vara permanent och den kompenseras inte i samband med kommande justeringar av folkpensionsindex. Folkpensionsindex frystes också 2018 och indexet minskades 2017.

Bestämmelser om folkpensionsindex finns i lagen om folkpensionsindex (456/2001). Enligt lagen binds de förmåner som avses i folkpensionslagen och grunderna för fastställande av dem vid förändringar i prisnivån. De förmåner som ska betalas ut justeras i förhållande till hur poängtalet för folkpensionsindex har ändrats jämfört med det poängtal som gällde när förmånen fastställdes. Beloppen justeras vid ingången av varje år i proportion till hur poängtalet för folkpensionsindex har ändrats jämfört med det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket dessa belopp har fastställts i lag. Poängtalet för folkpensionsindex uträknas i oktober varje år vid Folkpensionsanstalten (FPA). Poängtalet uträknas så att medeltalet av levnadskostnadsindexets poängtal för månaderna i det föregående årets tredje kvartal divideras med talet 1,192 (982/2017). Eftersom indexfrysningen inte kompenseras i justeringarna av folkpensionsindex efter 2019 föreskrivs det i lag 1316/2018 att från och med ingången av 2020 är det nämnda medeltalet av poängtal 1,2065.

Veteranförmåner är fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977) och extra fronttillägg, fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988) samt veterantillägg enligt lagen om handikappförmåner (570/2007). Utöver frysningen gjordes för 2017 en separat nedskärning i folkpensionsindexet, som i princip påverkar alla förmåner som är bundna till folkpensionsindex. Utkomststödets grunddel samt de veteranförmåner som nämns ovan lämnades dock utanför denna separata indexnedskärning.

För att den indexnedskärning som gjordes för 2017 inte skulle påverka veteranförmånerna 2018 genomfördes en nivåförhöjning vars storlek motsvarar det belopp med vilket indexnedskärningen skulle ha sänkt förmånsbeloppet. Den nivåförhöjning som genomfördes genom lag 984/2017 trädde i kraft från och med ingången av 2018. I praktiken var syftet med nivåförhöjningen att det belopp som mottagarna av veteranförmåner fick i januari 2018 skulle vara det samma som det belopp som betalades i december 2016.

2 Föreslagna ändringar

Folkpensionsindex har frysts även för 2019. Av detta följer att veteranförmånerna, som är bundna till index, är lika stora 2019 som de var 2016. Regeringen föreslår dock att veteranförmånerna justeras 2019. Enligt förslaget höjs veteranförmånerna i samma mån som en indexjustering av dem skulle ha gjort. Detta innebär höjningar på ca 1,2 procent från och med den 1 april 2019.

Om folkpensionsindex inte hade frysts skulle fronttillägget ha justerats genom användningen av poängtalet 1637. Eftersom fronttillägget är ett till beloppet fast tillägg, kan en ändring av det göras genom en nivåförhöjning. Därför föreslås det att 9 § i lagen om frontmannapension ändras så att det förmånsbelopp på 478,92 euro om året som anges i lagen höjs till 484,92 euro om året. Således är beloppet av fronttillägget beräknat enligt nuvarande index 602,24 euro (50,19 euro i månaden) på 2019 års nivå. Höjningen är ca 0,62 euro i månaden.

Effekterna av indexfrysningen kan inte kompenseras genom en nivåförhöjning av det extra fronttillägget. För att kompensera frysningen av index förutsätts det att 9 a § i lagen om frontmannapension ändras så att den del som dras av från folkpensionen sänks och tilläggets minimibelopp höjs. Därför föreslås det att den del som dras av från folkpensionen sänks från 937,44 euro till 873,81 euro och att förmånens minimibelopp höjs från 5,12 euro till 5,19 euro. I november 2018 var det extra fronttillägget i genomsnitt 74,90 euro i månaden. Efter den föreslagna ändringen är tillägget 76,53 euro i månaden.

I propositionen föreslås också att 3 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands ändras. För att frysningen av folkpensionsindex ska kompenseras föreslås det att tillägget höjs från 478,08 euro till 484,08 euro.

Det föreslås dessutom att 9 a § i lagen om handikappförmåner ändras så att det belopp av veteran tillägg som anges i lagen (enligt nivån 2001) höjs från 84,65 euro till 85,70 euro. Således höjs det veteran tillägg som anges i bestämmelsen med 1,30 euro i månaden och uppgår 2019 till 106,43 euro.

3 Propositionens konsekvenser

Fronttillägget och det extra fronttillägget höjs så att frysningen av folkpensionsindex kompenseras från och med den 1 april 2019. Indexet skulle ha stigit 1,2 procent 2019.

Fronttillägget höjs med 0,62 euro i månaden. Detta medför en kostnadsökning på 50 000 euro per år. Det extra fronttillägget höjs i genomsnitt med 1,63 euro per månad. Detta ökar kostnaderna med 60 000 euro per år. Veteran tillägg höjs med 1,30 euro i månaden. Detta medför en kostnadsökning på 25 000 euro per år.

De sammanlagda årliga kostnaderna till följd av förhöjningarna är således 135 000 euro. Enligt förslaget träder ändringarna i kraft den 1 april 2019 och således ökar kostnaderna 2019 med ca 100 000 euro. År 2020 är kostnaderna på samma nivå som kostnaderna 2019 och under de följande åren minskar kostnaderna med ca 25—30 procent per år.

I statsbudgeten anvisas fronttillägg ett förslagsanslag under moment 33.50.50 och veteran tillägg ett förslagsanslag under moment 33.40.60.

Förmånstagarna var 2019 enligt följande: Fronttillägg 9 300, fronttillägg som betalas utomlands 80, extra fronttillägg 4 100 och veteran tillägg 1 950. Det finns ungefär lika många kvinnor och män i de olika grupperna.

Folkpensionsanstaltens kostnader för genomförandet av ändringarna är uppskattningsvis 45 000 euro. Uppskattningen av kostnaderna grundar sig på kostnaderna för tidigare motsvarande genomförandekostnader.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. I beredningen har också finansministeriet och Folkpensionsanstalten deltagit.

5 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 april 2019.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om ändring av 9 och 9 a § i lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om frontmannapension (119/1977) 9 § 1 mom. och 9 a § 2—4 mom., sådana
de lyder i lag 984/2017, som följer:

9 §

Till en person som har fått frontmannatecken, fronttjänsttecken eller fronttecken betalas i
fronttillägg 484,92 euro om året. Till en finsk medborgare som är bosatt utomlands och som
inte får folkpension, betalas fronttillägg på grundval av lagen om betalning av fronttillägg ut-
omlands (988/1988).

9 a §

Det extra fronttillägget är till fullt belopp 45 procent, dock minst 25 procent, av den del av
folkpensionen som överstiger 873,81 euro om året. Om personen i fråga har inkomst som avses
i 22 § i folkpensionslagen (568/2007) och i 8 § i lagen om införande av folkpensionslagen
(569/2007), bortsett från förhöjning av arbetspension enligt 23 § 6 punkten i folkpensionslagen
och en förmån eller förhöjning som avses i 10 § 1 och 4 mom. i lagen om införande av folk-
pensionslagen, sjunker den ovan nämnda procentsatsen om 45 procent med en procentenhet för
varje årligt inkomstbelopp på 58,36 euro upp till inkomstgränsen enligt 20 § i folkpensionslagen
och därefter med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 144,38 euro. Vid faststäl-
lande av extra fronttillägg beaktas inkomsten på samma sätt som vid fastställande av folkpens-
ion.

Om folkpensionen har skjutits upp eller tidigare lagts enligt 10 § i folkpensionslagen, höjs
nämnda belopp på 873,81 euro med uppskovsprocenten eller minskas det med tidigare lägg-
ningsprocenten.

Det extra fronttillägget för den som får pension eller någon annan därmed jämförbar fortlö-
pande förmån från utlandet bestäms utifrån en så stor del av folkpensionen som överstiger
nämnda belopp och som skulle betalas, om de nämnda inkomsterna skulle beaktas när folkpen-
sionen bestäms. Det extra fronttillägget är dock alltid minst 5,19 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988) 3 § 1 mom., sådant det lyder
i lag 985/2017, som följer:

3 §

Fronttillägget är 484,08 euro om året.

Denna lag träder i kraft den

20 .

3.

Lag

om ändring av 9 a § i lagen om handikappförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handikappförmåner (570/2007) 9 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 986/2017, som följer:

9 a §

Veterantillägg

Till personer som får vårdbidrag med förhöjt eller högsta belopp enligt 9 § och extra fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977) betalas vårdbidraget förhöjt med ett veterantillägg. Veterantillägget uppgår till 85,70 euro per månad.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 7 februari 2019

Statsminister

Juha Sipilä

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila

1.

Lag

om ändring av 9 och 9 a § i lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om frontmannapension (119/1977) 9 § 1 mom. och 9 a § 2—4 mom., sådana
de lyder i lag 984/2017, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Till en person som har fått frontmannatecken, fronttjänsttecken eller fronttecken betalas i fronttillägg 478,92 euro om året. Till en finsk medborgare som är bosatt utomlands och som inte får folkpension, betalas fronttillägg på grundval av lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

9 §

Till en person som har fått frontmannatecken, fronttjänsttecken eller fronttecken betalas i fronttillägg 484,92 euro om året. Till en finsk medborgare som är bosatt utomlands och som inte får folkpension, betalas fronttillägg på grundval av lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

9 a §

Det extra fronttillägget är till fullt belopp 45 procent, dock minst 25 procent, av den del av folkpensionen som överstiger 937,44 euro om året. Om personen i fråga har inkomst som avses i 22 § i folkpensionslagen (568/2007) och i 8 § i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007), bortsett från förhöjning av arbetspension enligt 23 § 6 punkten i folkpensionslagen och en förmån eller förhöjning som avses i 10 § 1 och 4 mom. i lagen om införande av folkpensionslagen, sjunker den ovannämnda procentsatsen om 45 procent med en procentenhet

9 a §

Det extra fronttillägget är till fullt belopp 45 procent, dock minst 25 procent, av den del av folkpensionen som överstiger 873,81 euro om året. Om personen i fråga har inkomst som avses i 22 § i folkpensionslagen (568/2007) och i 8 § i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007), bortsett från förhöjning av arbetspension enligt 23 § 6 punkten i folkpensionslagen och en förmån eller förhöjning som avses i 10 § 1 och 4 mom. i lagen om införande av folkpensionslagen, sjunker den ovan nämnda procentsatsen om 45 procent med en procentenhet

Gällande lydelse

för varje årligt inkomstbelopp på 58,36 euro upp till inkomstgränsen enligt 20 § i folkpensionslagen och därefter med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 144,38 euro. Vid fastställande av extra fronttillägg beaktas inkomsten på samma sätt som vid fastställande av folkpension.

Om folkpensionen har skjutits upp eller tidigare lagts enligt 10 § i folkpensionslagen, höjs nämnda belopp på 937,44 euro med uppskottsprocenten eller minskas det med tidigare lägningsprocenten.

Det extra fronttillägget för den som får pension eller någon annan därmed jämförbar fortlöpande förmån från utlandet bestäms utifrån en så stor del av folkpensionen som överstiger nämnda belopp och som skulle betalas, om de nämnda inkomsterna skulle beaktas när folkpensionen bestäms. Det extra fronttillägget är dock alltid minst 5,12 euro. (19.12.2017/984)

Föreslagen lydelse

för varje årligt inkomstbelopp på 58,36 euro upp till inkomstgränsen enligt 20 § i folkpensionslagen och därefter med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 144,38 euro. Vid fastställande av extra fronttillägg beaktas inkomsten på samma sätt som vid fastställande av folkpension.

Om folkpensionen har skjutits upp eller tidigare lagts enligt 10 § i folkpensionslagen, höjs nämnda belopp på 873,81 euro med uppskottsprocenten eller minskas det med tidigare lägningsprocenten.

Det extra fronttillägget för den som får pension eller någon annan därmed jämförbar fortlöpande förmån från utlandet bestäms utifrån en så stor del av folkpensionen som överstiger nämnda belopp och som skulle betalas, om de nämnda inkomsterna skulle beaktas när folkpensionen bestäms. Det extra fronttillägget är dock alltid minst 5,19 euro.

Denna lag träder i kraft den

20

2.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988) 3 § 1 mom., sådant det lyder
i lag 985/2017, som följer:

Gällande lydelse

3 §
Fronttillägget är 478,08 euro om året.

Föreslagen lydelse

3 §
Fronttillägget är 484,08 euro om året.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 9 a § i lagen om handikappförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handikappförmåner (570/2007) 9 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 986/2017, som följer:

Gällande lydelse

9 a §

Veterantillägg

Till personer som får vårdbidrag med förhöjt eller högsta belopp enligt 9 § och extra fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977) betalas vårdbidraget förhöjt med ett veteranillägg. Veteranillägget uppgår till 84,65 euro per månad.

Föreslagen lydelse

9 a §

Veterantillägg

Till personer som får vårdbidrag med förhöjt eller högsta belopp enligt 9 § och extra fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977) betalas vårdbidraget förhöjt med ett veteranillägg. Veteranillägget uppgår till 85,70 euro per månad.

Denna lag träder i kraft den

20 .